

overigens zeer variabele menu van Kokmeeuwen aan de kust (Glutz von Blotzheim & Bauer 1982: 0%, Gorke 1990: 0.3%). De Stormmeeuw, eveneens een opportunistische alleseter, eet wat vaker muizen en andere kleine zoogdieren (Glutz von Blotzheim & Bauer 1982, Cramp 1983). Er is mij echter geen literatuur bekend waarin de Bosmuis als specifieke prooisoot van de Stormmeeuw of Kokmeeuw wordt genoemd.

Summary *Black-headed Gull* *Larus ridibundus* catches *Wood Mouse* *Apodemus sylvaticus*

While trying to steal a fish from a Sandwich Tern *Sterna sandvicensis* arriving at a colony in the Dutch Wadden Sea, a Black-headed Gull was seen catching a Wood Mouse by accident. Before the gull was able to swallow the mouse, a Common Gull *L. canus* robbed it from the astonished Black-headed Gull.

Literatuur

- CRAMP S. (ed.) 1983. The Birds of the Western Palearctic. Vol 3. Oxford University Press, Oxford.
- GLUTZ VON BLOTZHEIM U. N. & BAUER K. M. 1982. Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Bd 8/1. Akademische Verlagsgesellschaft, Wiesbaden.
- GORKE M. 1990. Die Lachmöwe *Larus ridibundus* in Wattenmeer und Binnenland. Seevögel 11: 1-48.

Allix Brenninkmeijer, Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (IBN-DLO), Postbus 23, 6700 AA Wageningen

Broedende Witwangsterns *Chlidonias hybridus* in Nederland in 1997

In 1997 werd langs de noordelijke Randmeren een succesvol broedgeval van Witwangsterns vastgesteld. De exacte locatie wordt geheimgehouden in verband met de kwetsbaarheid van het bedoelde gebied. De eerste waarneming in deze omgeving dateert van 23 mei, toen drie Witwangsterns gezien werden (R. Foppen). Op 31 mei was een foeragerend individu aanwezig op c. 12 km ten noorden van de vorige locatie (S. B. Deuzeman). Vanaf 5 juni werden opnieuw Witwangsterns op de eerste locatie waargenomen; doorgaans ging het om twee exemplaren, maar op 13 juni waren er drie aanwezig (RF). Het nest werd ontdekt op 9 juni en de vogels werden vanuit een schuilhut gefotografeerd. Het nest bevatte twee eieren. Op 31 juli was minimaal één uitgevlogen jong aanwezig, dat nog door de ouders gevoerd werd (J. Tempel).

Het broedgeval vond plaats in een door open plekken onderbroken kraag van voornamelijk eenjarig riet. Het nest bevond zich temidden van een kolonie van 20 paar Zwarte Sterns *Chlidonias niger*. In het midden van het gebied was na het

maaien van het riet een opeenhoping van rietafval blijven liggen. Dit vormde het nestmateriaal van de Zwarte Sterns en Witwangsterns. Er is een constant waterpeil aanwezig.

Interessant is de melding van een paar op 2 juni 1996 op c. 4 km ten noorden van de broedlocatie. Het paar was aanwezig in de buurt van geschikt lijkende nesthabitat (mattenbiesvelden). Bij een tweede bezoek op 5 juni 1996 werden de vogels echter niet meer waargenomen, zodat wordt aangenomen dat het late doortrekkers betrof (R. Foppen).

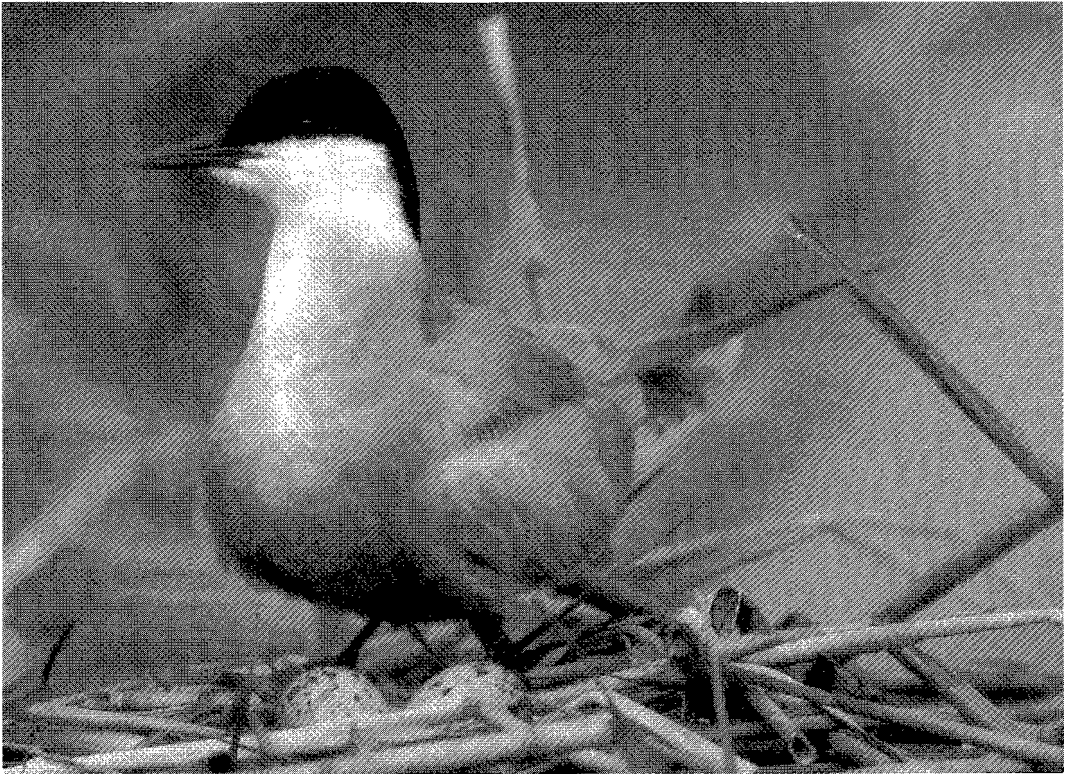
In Nederland is de Witwangstern een onregelmatige broedvogel. Broedgevallen, doorgaans in kleine kolonies tot maximaal elf paren, zijn bekend uit 1938, 1945, 1958, 1961 en 1965 (Teixeira 1979, Lensink 1993). Recente broedgevallen zijn niet bekend of niet gepubliceerd, zodat het broedgeval in 1997 vermoedelijk het eerste zekere geval sinds 32 jaren vormt. Witwangsterns waren in het voorjaar van 1997 wat algemener dan andere jaren. Van 19 tot 30 mei waren bijvoorbeeld maximaal 12 exemplaren aanwezig bij het Foxholstermeer in Groningen; van een heuse invasie, zoals het geval was bij de Witvleugelstern *Chlidonias leucopterus*, was echter geen sprake (van Dongen *et al.* 1997).

Het Europese broedgebied van de Witwangstern bereikt zijn noordgrens in Midden-Frankrijk, Polen en Litouwen. Broedgevallen ten noorden van de arealgrens worden incidenteel vastgesteld, mogelijk ten gevolge van ongunstige omstandigheden in de reguliere broedgebieden, bijv. door abnormale droogte (SOVON 1987). De soort is in Zuid- en Oost-Europa een plaatselijk voorkomende broedvogel in jaarlijks sterk fluctuerende aantallen. Recent is een gevoelige afname vastgesteld in verschillende Oost-Europese landen, waaronder Rusland, een gevolg van een serie droge jaren en drooglegging van moerasgebieden. Ook de Mediterrane populatie neemt af door habitatvernietiging. Tegelijkertijd is een toename geconstateerd in o.a. Roemenië, maar dit neemt niet weg dat de algemene trend in Europa negatief is (Tucker & Heath 1994, Hagemeijer & Blair 1997).

Dankwoord Dank gaat uit naar Bennie van den Brink en W. Bouw die melding maakten van dit bijzondere broedgeval en naar Ruud Foppen die aanvullende waarnemingen doorgaf en toelichtte. Fred Hustings en Rob Vogel voorzagen deze korte mededeling van waardevolle opmerkingen.

Summary *Breeding Whiskered Terns* *Chlidonias hybridus* in *The Netherlands* in 1997

In 1997 a pair of Whiskered Terns successfully bred in a colony of Black Terns near Lake IJsselmeer, The Netherlands. The nest contained two eggs and at least one chick was reared. In The Netherlands, the species is

Witwangsterm bij nest met twee eieren, 12 juni 1997 (J. Tempel). *Whiskered Tern Chlidonias hybridus*.

rare as a breeding bird, with confirmed records of up to eleven pairs in 1938, 1945, 1958, 1961 and 1965.

Literatuur

VAN DONGEN R. M., HOFLAND R. & DE ROUW P. W. W. 1997. Recente meldingen. *Dutch Birding* 19: 139-148.

HAGEMELJER E. J. M. & BLAIR M. J. (eds) 1997. The EBCC atlas of European breeding birds: their distribution and abundance. T & AD Poyser, London.

LENSINK R. 1993. *Vogels in het Hart van Gelderland*. KNNV/Stichting Uitgeverij SOVON, Utrecht.

SOVON 1987. *Atlas van de Nederlandse vogels*. SOVON, Arnhem.

TEIXEIRA R. M. 1979. *Atlas van de Nederlandse broedvogels*. Natuurmonumenten, 's-Graveland.

TUCKER G. M. & HEATH M. F. 1994. *Birds in Europe: their conservation status*. (BirdLife International Conservation Series 3) BirdLife International, Cambridge.

Symen B. Deuzeman & J. Tempel, p/a SOVON Vogelonderzoek Nederland, Rijksstraatweg 178, 6573 DG Beek-Ubbergen